

Vastaanottaja

Senaatti-kiinteistöt

Asiakirjatyyppi

Esiselvitys

Päivämäärä

16.6.2025

Seinäjoen Kouran rata-alue

Ympäristötekhninen esiselvitys

Seinäjoen Kouran rata-alue

Ympäristötekkinen esiselvitys

Projekti Senaatti esiselvitykset 2025
Projekti nro 1510090056
Vastaanottaja Teemu Hourula, Senaatti-kiinteistöt
Asiakirjatyyppi Eiselvitys
Päivämäärä 16.6.2025
Laatija Nina Kasurinen, Ramboll Finland Oy
Tarkastaja Heikki Laakso, Ramboll Finland Oy

Ramboll
Sepänkatu 20
90100 OULU

P +358 20 755 611
<https://www.ramboll.com/fi-fi/>

Sisältö

1.	Kohdetiedot	2
2.	Lähtötiedot	2
3.	Toimintahistoria	3
4.	Ympäristöolosuhteet	4
5.	Nykyinen käyttö	4
6.	Johtopäätökset	5

Liitteet

Liite 1.

Kohteen kartat

Liite 2.

Kohdekatselmuksen valokuvat ja huomiot

1. Kohdetiedot

Kohde	Seinäjoen Kouran rata-alue
Osoite	Kouranasemantie, 61160 Seinäjoki
Kiinteistörekisterinumero	743-404-10-5, 743-404-10-6 ja osa 743-871-3-1
Kiinteistönomistaja	Suomen valtio / Senaatti-kiinteistöt
Yhteyshenkilö	Teemu Hourula, Senaatti kiinteistöt
Vuokralainen	E.S. Lahtinen Oy/ESLA
Kokonaispinta-ala	Noin 4,33 ha
Rakennukset	Kaksi kylmävarastohallia, n. 215 m ² ja n. 800 m ²

2. Lähtötiedot

Henkilöhaastattelut / tietopyynnöt	Heikki Laakso, Ramboll – Teemu Hourula, Senaatti-kiinteistöt, sähköposti 24.3.2025 Ympäristöriskien kartoituslomake, Jaakko Ala-Ilkka, Senaatti-kiinteistöt, 26.2.2025 Pekka Grims, Ramboll – Mika Pulkkinen, toimitusjohtaja E.S. Lahtinen Oy/ESLA, kohdekatselmuksen yhteydessä 3.4.2025 Pekka Grims, Ramboll – , saha-alueen nykyinen omistaja, kohdekatselmuksen yhteydessä 3.4.2025
Ilmakuvat	Kiinteistöt ovat pääasiassa metsittyneet (ilmakuva MML 2023). Radan eteläpuoleisella Kouranasematiellä olevalla kiinteistöllä on E.S. Lahtinen Oy/ESLA omistama varastorakennus, joka on osa Eslan potkukelkkatehtaan tuotantoaluetta. Alue on asfaltoitu. Esiselvitettävän alueen itäosan kiinteistöllä on toinen varastorakennus, jonka piha-alue on osittain soralla ja osittain nurmettunut.
Pohjatutkimusrekisteri (GTK)	Alueella ei ole merkintöjä pohjatutkimusrekisterissä.
Ympäristöviranomainen ja maaperän tilan tietojärjestelmä (MATTI)	Etelä Pohjanmaan ELY-keskus Selvitysalueella ei ole MATTI järjestelmässä merkintöjä. Radan pohjoispuoleisen kiinteistön (10 5) länsi ja luoteispuolella on Kouran entinen saha (ID 100315097, lopetettu), joka on luokiteltu järjestelmässä lajiluokkaan "arviointitarve" ja maanrakentamisessa tai maankäytön muutoksissa on otettava yhteys valvontaviranomaiseen.

	Selvitysalueen kiinteistötunnuksia ei ole merkitty järjestelmään osaksi entistä saha-aluetta.
Aiemmat tutkimukset ja selvitykset	Kouran sahan alueella on tehty tutkimuksia vuosina 1988 ja 2009 (Tutkimusraportti nro 22, Kouran höyrysaha, Seinäjoki, Ympäristönsuojelu 13.9.2011). Saha-alueella on todettu maaperässä kloorifenoleita, dioksiineja ja furaaneja sekä metalleja ja maaperä on osalla sahan aluetta todettu pilaantuneeksi. Vuoden 2009 tutkimusten yhteydessä yksi tutkimuspiste (KO26) on sijoittunut selvitysalueen kiinteistön 743 404 10-5 puolelle. Ko. tutkimuspisteen pintanäyte (0-0,8 m) on yhdistetty kokoomanäytteeseen, josta on analysoitu VNa 214/2007 mukaiset metallit, PAH yhdisteet, kloorifenolit, haihtuvat hiilivedyt ja öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀). Näistä arseenin pitoisuus ja öljyhiilivetyjen summapitoisuus ovat ylittäneet VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvon, mutta alittaneet alemman ohjearvotason. Kokoomanäytteessä on lisäksi todettu laboratorion määrittämissä raja-arvojen ylittävänä pitoisuutena PAH yhdisteitä, tolueneja ja kloorifenoleita.
Aiemmat maaperän puhdistukset	Alueella ei ole tiedossa aikaisempia maaperän puhdistuksia.
3. Toimintahistoria	
Historia	Selvitysalueen länsi- ja luoteispuolella on sijainnut Kouran saha, jonka toiminta on alkanut vuonna 1910-luvulla. Sahan toiminta loppui vuonna 1988. Varsinainen saha-alue ei ole ulottunut selvitysalueelle, mutta sahalle johtava raide ja sitä reunustanut varastointialue on sijainnut selvitysalueen radan pohjoispuoleisen kiinteistön alueella. Vanhojen ilmakuvien perusteella varastoalue ja raide on purettu vuoden 1975 jälkeen ennen vuotta 1994. Selvitysalueen radan eteläpuoleisella kiinteistöllä kiinteistön keskiosissa on ollut Kouran asemarakennus. Suomen rautatiemuseon tietojen perusteella rakennus on valmistunut vuonna 1925 ja purettu 1990-luvulla. Rakennuksen lämmitysmuoto ei ole tiedossa. Vanhojen ilmakuvien ja karttojen perusteella samoihin aikoihin on purettu aseman länsipuolella sijainneet rakennukset. Maastokatselmuksen (9.4.2025) yhteydessä alueella ei havaittu viitteitä purkujätteen hautaamisesta, mutta alue on metsittynyt ja pusikoitunut. Selvitysalueen itäisin kiinteistö on vanhojen ilmakuvien perusteella ollut varastointikäytössä ainakin vuodesta 1948 alkaen. Kiinteistöllä on ollut sivuraide ja varastorakennus. Ilmakuvien perusteella kiinteistöllä on varastoitu ainakin lautta.

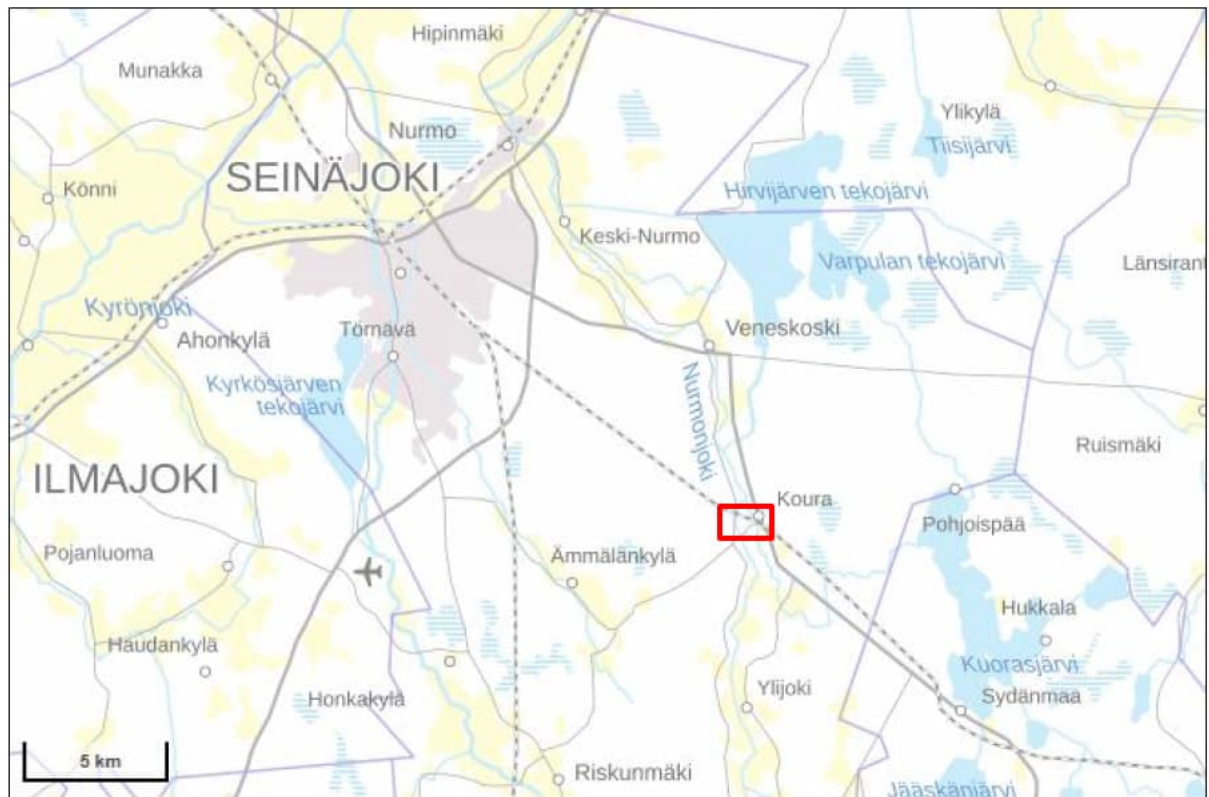
	Raide on purettu ilmakuvien perusteella ennen vuotta 1997. Varastorakennus on edelleen samalla paikalla.
Toiminnot	Selvitysalue on nykyään pääosin metsittynyt. Radan eteläpuoleisilla kiinteistöillä on Eslan potkukelkkatehtaan varastoja.
Kohteessa säilytetyt kemikaalit	Ei tiedossa.
4. Ympäristöolosuhteet	
Topografia	Selvitysalueiden maanpinnan taso vaihtelee välillä +92 m mpy ja +96 m mpy (N2000). Maanpinta laskee kohti Kuorasluomaa, jonka vedenpinta on maastokartan perusteella noin tasossa +90,5 m mpy.
Maaperä	Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan (1:20 000) perusteella alueen maaperä on hiekkamoreenia, joen varrella on hietaa ja saraturvetta.
Pintavesi	Selvitysalueen poikki virtaa Kuorasluoma, joka laskee Nurmonjoen kautta Hirvijärven tekojärveen.
Pohjavesi	Selvitysalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on yli 10 km etäisyydellä. Selvitysalueella ei ole tiedossa pohjaveden havaintoputkia.
5. Nykyinen käyttö	
Nykyinen käyttö	Selvitysalue on pääosin metsittynyt. Eslan potkukelkkatehtaalla on selvitysalueen kiinteistöillä 743-404-10-6 ja osa 743 871 3 1 varastorakennukset.
Nykyiset säiliöt	Ei nykyisiä säiliöitä.
Mittarit	Ei nykyisiä mittareita.
Säiliöiden putket	Ei nykyisiä säiliöiden putkia.
Vesijohto ja viemäri	Ei tiedossa.
Öljynerottimet	Ei tiedossa.
Päällysteet	Radan eteläpuoleisen kiinteistön (10-6) Eslan potkukelkkatehtaan tuotantoalueeseen kuuluva osa on asfaltoitu.
Lähiympäristön maankäyttö	Selvitysalueen radan pohjoispuoleinen kiinteistö (743-404-10-5) rajautuu länsi- ja pohjoispuolelta entiseen saha-alueeseen, joka on nykyisin pääosin metsittynyt. Etelässä kiinteistö rajautuu rata-alueeseen ja idässä Kuorasluoma jokeen.

	Radan eteläpuoleinen kiinteistö (743-404-10-6) rajautuu länsipuolella metsäalueeseen ja etelässä asuinkiinteistöihin ja Eslan potkukelkkatehtaan tuotantoalueeseen. Tehdasalueella on hakelämmitys ja varajärjestelmänä öljylämmitys. Pohjoisessa kiinteistö rajautuu rata-alueeseen ja idässä Kuorasluoma jokeen. Selvitysalueen itäosan kiinteistön alue rajautuu pohjoisessa ja idässä rata-alueisiin ja etelässä Kouranasematiehen. Tien toisella puolella on asuinkiinteistöjä ja Eslan potkukelkkatehtaan rakennuksia. Lännessä kiinteistö rajautuu Kuorasluoma jokeen.
Muut havainnot	Radan eteläpuoleisella kiinteistöllä (10-6) havaittiin maastokatselmuksen yhteydessä maakasa puretun entisen asemarakennuksen läheisyydessä ja pohjoispuoleisella kiinteistöllä (10-5) havaittiin maassa metallijätettä. Aluskasvillisuuden tai maanpinnan alla voi olla lisää metallijätettä tai esimerkiksi kyllästettyä puuta (sahatoiminta). Radan pohjoispuoleiselta kiinteistöltä puretun pistoraitteen jäljet ovat edelleen havaittavissa maastossa. Maastokatselmuksen havainnot sekä valokuvat kohteelta on esitetty tarkemmin kuvaliitteessä 2.
6. Johtopäätökset	
Maaperän ja vesistöjen pilaantuminen	Selvitysalueella on sijainnut Kouran entisen sahan käytössä ollut varastoalue, asemarakennus, jonka lämmitysmuodosta ei ole tietoa, sekä rautatiealue. Asemarakennuksen purkujätteen käsittelystä ei ole tietoa ja puretun rakennuksen läheisyydessä havaittiin maastokatselmuksen yhteydessä maakasa. Sahan alueella on aikaisemmissa tutkimuksissa todettu maaperässä pilaantuneisuutta. Selvitysalueelle tehdyn tutkimuspisteen pintamaanäyte on ollut osa kokoomanäytettä, jossa on todettu kynnysarvon ylittäviä haitta-aineiden pitoisuuksia.
Jatkotoimenpidetarve	On mahdollista, että selvitysalueen radan pohjoispuoleisella kiinteistöllä on maaperässä sahatoiminnasta peräisin olevia haitta-aineita. Selvitysalue ei sijaitse pohjavesialueella tai ole muuten herkkää aluetta, joten kohteessa ei arvioida olevan kiireellistä tarvetta jatkotoimenpiteille.
Jatkotoimenpide-ehdotukset	Mikäli selvitysalueen radan pohjoispuolen maaperän ja pohjaveden tilaa halutaan selvittää tarkemmin, voidaan se tehdä maaperätutkimuksella. Samassa yhteydessä voidaan varmentaa puretun asemarakennuksen alueen maaperän tila.
Aikataulu	Aikataulu määräytyy tilaajan tarpeen mukaan.

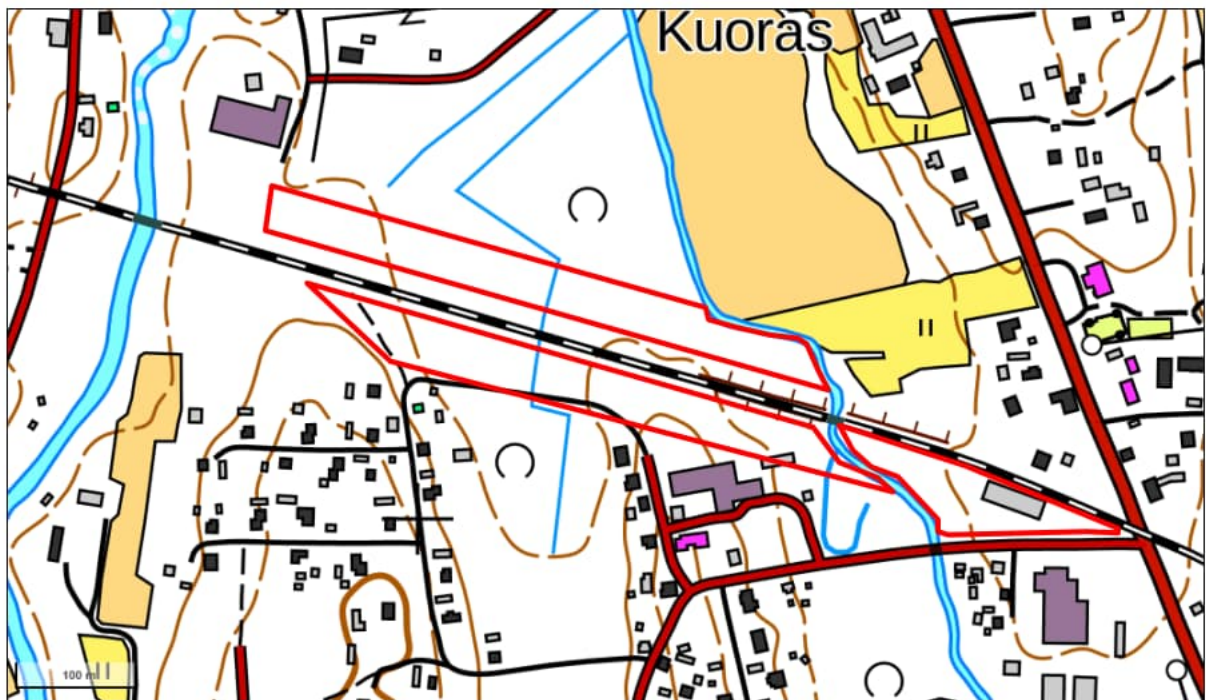
Liite 1.

Kohteen kartat

Sijaintikartta

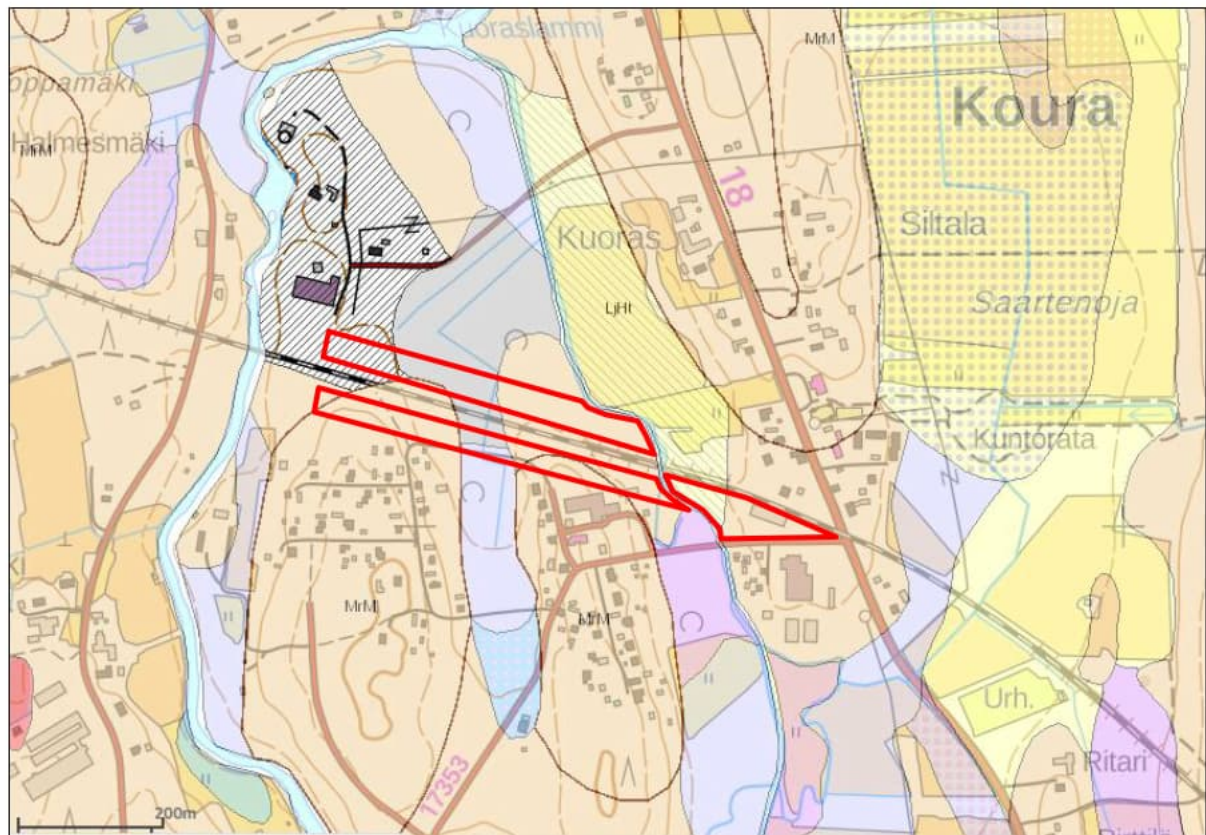

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti yleiskartalla osoitettu punaisella rajauksella (MML 2024).

Kuva 2. Selvitysalueen likimääräiset rajaukset esitetty punaisella. (MML 2024)

Maaperäkartta

Kuva 3. Maaperäkartta (1:20 000). Selvitysalueen likimääräinen sijainti merkitty punaisella rajauksella. (lähde GTK)

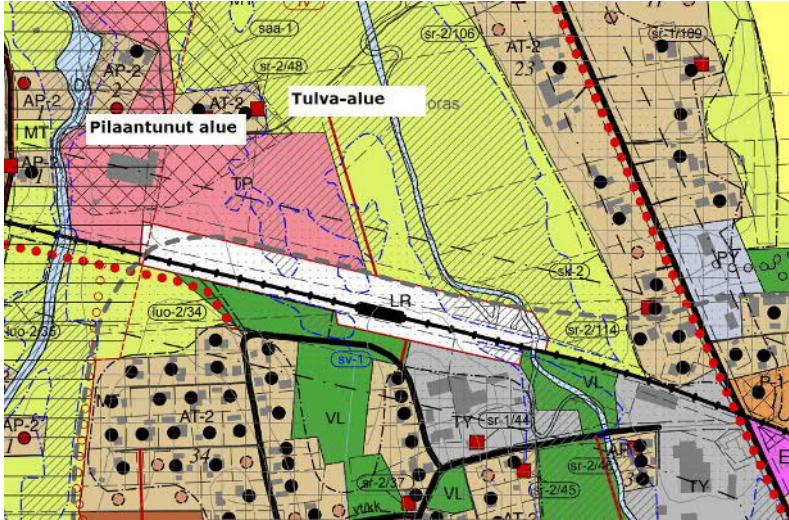
- Kalliomaa, maaperite enintään 1 m (yleensä moreeni) (Ka)
- Rapakallio (RpKa)
- Rakka (RaKa)
- Lohkareita (Lo)
- Kiviä (Ki)
- Hiekkamoreeni (Mi), Soramoreeni (SrMi)
- Hienosainesmoreeni (HMi)
- Sora (Sr)
- Hiekka (Hi)
- Iejuinen Hiekka, humuspitoisuus 2-6 % (LjHi)
- Karkea Hieta (KH)
- Iejuinen Hieta (karkea), humuspitoisuus 2-6 % (LjHi)
- Hieno Hieta (HH)
- Iejuinen hieno Hieta, humuspitoisuus 2-6 % (LjHH)
- Hiesu (Hs)
- Liejuhiesu, humuspitoisuus 2-6 % (LjHs)
- Savi (Sa)
- Liejusavi, humuspitoisuus 2-6 % (LjSa)
- Liju, humuspitoisuus yli 6 % (Lj)
- Rakkauturve (St)
- Saraturve (St)
- Turvetuotantoalue (Tu)
- Täytemaa (Ta)
- Kartottamaton (O)
- Vesi (Ve)

Liite 2.

Kohdekatselmuksen valokuvat ja huomiot

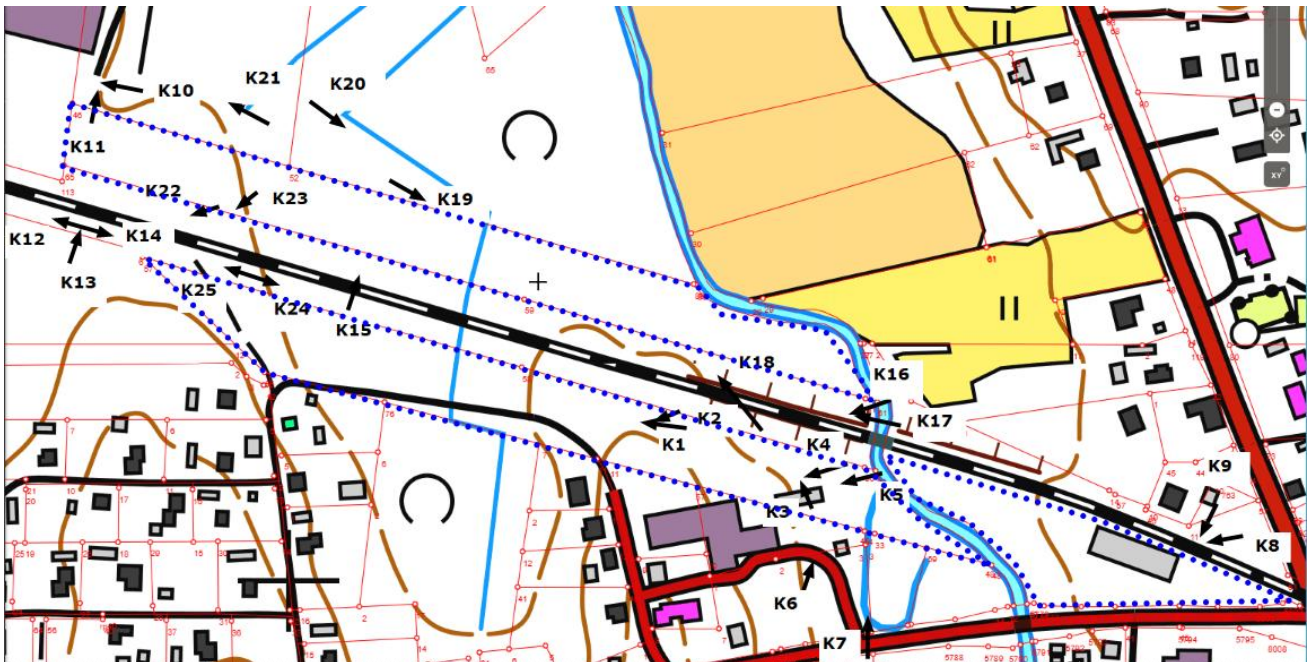
Senaatti-kiinteistöt

1510090056 Kouran aseman ja vanhan sahan alueet, maastokatselmus
3.4.2025

Maastokatselmus tehtiin 3.4.2025. Ramboll Finlandilta paikalla oli Pekka Grims, Senaatti-kiinteistöltä Päivi Pulkkinen ja Asko Taskila, Eslalta tj. Mika Pulkkinen. Sahan alueella kohteesta kertoi alueen nykyinen omistaja

Kouran entisen sahan alue on tutkittu ja sen maaperässä on todettu pilaantuneisuutta. Eslan toimitusjohtajan Mika Lahtisen mukaan alueella tehdään ympäristönseurantaa, mutta hänellä ei ole tiedossa että mitä ja milloin. Kaavaan on molemmiin puolin rataa merkitty tulvaherkkää aluetta, joka voitiin todeta myös maastossa. Selkeää pilaantuneisuutta tai riskikohteita ei havaittu. Radan pohjoispuolelta löytyi satunnaisia metallijätteitä, mutta niitä ja kyllästettyä puutavaraa saattaa olla haudattuna alueelle tai muutoin piilossa aluskasvillisuuden alla.

Kuvat ja kuvaussuunnat.

Kuva 1: Entisen asemarakennuksen kohta. Kohdassa ei ole purkujätteitä ei merkkejä siitä, että perustukset olisi jätetty purkamatta. Kuva kasan päältä. Puretusta asemarakennuksesta länteen alue on metsää ja sieltä ei ole kuvia.

Kuva 2: Puretun asemarakennuksen itäpuolella oleva maakasa.

Kuva 3. Radan eteläpuoleinen kiinteistö radan suuntaan Eslan varaston takaa kuvattuna.

Kuva 4. Selvitysalueelle sijoittuvan varastorakennuksen kohdalta kohti tehdasta. Tehtaalla on hakelämmitys ja öljylämmitys varalla.

Kuva 5. Varastorakennus idän suunnasta kuvattuna. Ympäristössä ei havaittu romua tai muuta erityistä. Kaikki tilat ja varastot olivat siistejä ja hyvässä järjestyksessä.

Kuva 6. Eslan potkukelkkatehtaan siistiä piha- ja varastoaluetta selvitysalueen ulkopuolella.

Kuva 7. Selvitysalueen ulkopuolella joki-uomaa on muutettu kahdessa kohtaa virtauksen parantamiseksi.

Kuva 8. Selvitysalueella sijaitseva kylmävarasto ja sen ympäristö ovat siistin näköistä aluetta.

Kuva 9. Kylmävarasto raiteen pohjoispuolelta kuvattuna.

Kuva 10. Entinen saha-alue. Sahan alueen nykyinen omistaja on tehnyt alueella maanrakennustöitä, mm. kaivanut ojia ja tehnyt tiepohjia.

Kuva 11. Entisen saha-alueen piha-aluetta selvitysalueen ulkopuolella.

Kuva 12. Kuva länteen kohti Seinäjokea.

Kuva 13. Kuva raiteilta selvitysalueen pohjoisemman kiinteistön yli kohti sahaa.

Kuva 14. Kuva itään päin. Radan varressa ei havaittu maanpinnalla jätteisyyttä.

Kuva 15. Selvitysalueen pohjoisemman kiinteistön tulvaherkkää aluetta, josta puusto on tuntemattomasta syystä poistettu muutamia vuosia sitten. Alue kasvaa nyt leppikkoa.

Kuva 16.

Kuva 17.

Kuva 18. Tästä kohtaa on erkaantunut pistorata sahan alueelle. Raiteet on purettu eikä alueella havaittu merkkejä raiteista. Raiteen varren varastoalueella ei ollut näkyvissä mitään merkkejä (painumia, poikkeavaa hajua, jätteisyyttä) siitä, että alueella olisi ollut iso puutavaravan varastoalue.

Kuva 19. Oletettu puretun raiteen aluetta.

Kuva 20. Oletettu puretun raiteen linjaus.

Kuva 21. Kuva on selvitysalueen ulkopuolelta entisen sahan alueelta.

Kuva 22. Ruostunut tynnyri entisen sahan alueella. Alueella oli näkyvissä vain yksittäisiä jätteitä. Saha-alueen nykyinen omistaja sanoi keränneensä alueelta yhteensä 78 tonnia rautaromua ja lisäksi maassa on vielä kiskopyöriä sekä haudattuna kyllästettyä puuta. Alueella ei havaittu painumia.

Kuva 23. Muutama ruostunut metallipurkki sekä lasiastia selvitysalueen pohjoisella kiinteistöllä.

Kuva 24. Radan eteläpuoli kuvattuna itään päin.

Kuva 25. Radan eteläpuoli kuvattuna länteen päin.

Ramboll /Pekka Grims 4.4.2025